

Gemeente Renkum

Verantwoordelijk team

Concernstaf

Nummer

13*

Kenmerk

177082

Raad d.d.

28-06-2023

Paragraaf begroting

2 & 3

Portefeuillehouder

A.M.J. (Agnes) Schaap

Steller

S.P.T. (Sjoerd) van der Meer

Datum

4 mei 2023

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Jaarstukken 2022 en Begroting 2024-2027

Geadviseerd besluit

1. Geen zienswijze naar voren te brengen op de (concept) Jaarstukken 2022 van de Groene Metropoolregio.
2. Bijgevoegde zienswijze naar voren te brengen op de (concept) Begroting 2024-2027 van de Groene Metropoolregio.
3. In te stemmen met het voornemen van de Groene Metropoolregio om lid te worden van de VNG Gelderland en hierop een positieve zienswijze naar voren te brengen.

Toelichting op beslispunten

Jaarstukken 2022

Met de aanbiedingsbrief van 20 april 2022 (zie *bijlage 1*) hebben we de (concept) *Jaarstukken 2022* van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (zie *bijlage 2*) ontvangen. De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag (met de inhoudelijke verantwoording van het regiobureau en de regionale opgaven) en de jaarrekening (met de verantwoording van de financiële resultaten). Het algemeen bestuur vraagt uw raad om een zienswijze kenbaar te maken op de Jaarstukken. Definitieve vaststelling van de Jaarstukken door het algemeen bestuur staat gepland voor 5 juli 2023.

De Groene Metropoolregio heeft 2022 afgesloten met een positief resultaat van €320.957. In lijn met artikel 31, lid 8 van de gemeenschappelijke regeling vloeit dit positieve resultaat terug naar de regiogemeenten. Uit de accountantsverklaring (zie *bijlage 3*) blijkt dat de accountant van plan is een goedkeurende controleverklaring te geven voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Begroting 2024-2027

Op 20 april hebben we eveneens de aanbiedingsbrief (zie *bijlage 4*) ontvangen voor de (concept) *Begroting 2024-2027* van de Groene Metropoolregio (zie *bijlage 5*) met daarin de uitnodiging aan uw raad om hierop een zienswijze naar voren te brengen. Definitieve vaststelling van de begroting door het algemeen bestuur staat gepland voor 6 september 2023.

De begroting is gebaseerd op de Regionale agenda 2023-2024 die op in juli 2022 is vastgesteld door het algemene bestuur. Het document geeft inzicht in de kosten voor het regiobureau en de vijf regionale opgaven. De inwonerbijdrage voor 2024 bedraagt €2,71 voor het regiobureau en €5,84 voor de vijf opgaven gezamenlijk.

Onderdeel	Inwonerbijdrage (€)	
	2023	2024
Regiobureau	2,57	2,71
Verbonden regio	1,49	1,58
Productieve regio	0,94	1,05
Circulaire regio	0,91	1,56
Ontspannen regio	0,62	0,66
Groene Groeiregio	0,94	0,99
Totaal opgaven	4,90	5,84
Totaal	7,47	8,55

Zoals blijkt uit bovenstaande tabel, stijgt de inwonerbijdrage voor regiobureau en opgaven met in totaal €1,08 per inwoner. De oorzaken hiervan zijn de hoge inflatie, de stijging van de lonen als gevolg van de nieuwe CAO en een hogere bijdrage voor de [Regionale Energie Strategie \(RES\)](#) binnen de opgave Circulaire regio. Wat betreft het eerste, wordt voor 2024 een indexatie van 7,3 procent toegepast (op basis van de methodiek Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2023), waar eerder werd uitgegaan van een indexatie van 2,7 procent. Het verschil van 4,6 procent is nu in de begroting opgenomen.

Wat betreft de RES, is een bijdrage van €0,58 per inwoner nodig om de ambities en afspraken uit de RES 1.0 waar te maken. Financiering van deze bijdrage kunnen de regiogemeenten halen uit de [Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid \(CDOKE\)](#) van het Rijk.

Verder zijn er nog de volgende aanpassingen in de begroting verwerkt:

- [Regionaal Programma Werklocaties \(RPW\)](#)¹. Voor de koers die met het RPW is uitgezet is meer onderzoek nodig. Daarnaast is een deel van het speerpunt *bruisende binnensteden, krachtige kernen* van de opgave Ontspannen regio bij het RPW ondergebracht. De kosten voor het RPW gaan daarmee eenmalig met €100.000 omhoog. Deze stijging wordt deels opgevangen door een bijdrage van de Provincie en deels door het inzetten door de Groene Metropoolregio van eigen middelen. De extra inzet heeft daardoor geen gevolgen voor de inwonerbijdrage.
- [Woondeal](#). De langetermijnfinanciering van de Woondeal lijkt zeer onzeker. Daarom zijn de middelen van het Rijk en de Provincie uit de begroting van 2024 verlaagd en de ambities bijgesteld. De gewijzigde begroting heeft geen consequenties voor de inwonerbijdrage.
- [Speerpunt bruisende binnensteden, krachtige kernen](#). Voorgesteld wordt dit speerpunt uit de opgave Ontspannen regio te splitsen en onder te brengen bij andere opgaven. Financieel betekent dit een verschuiving van de budgetten, het totale bedrag binnen de begroting blijft gelijk.

Lidmaatschap van VNG Gelderland

Naast de Gelderse gemeenten kunnen ook Gelderse regionale samenwerkingsverbanden lid worden van de VNG Gelderland. Hoewel de Regio Arnhem-Nijmegen al jaren deelneemt aan deze vereniging, is een formeel lidmaatschap nog niet geregeld. Het algemeen bestuur heeft de wens om het lidmaatschap nu formeel te regelen, omdat dit in het belang is van de samenwerking.

Voordat dit geregeld kan worden, moeten de gemeenteraden echter in de gelegenheid worden gesteld om een zienswijze in te dienen. Het lidmaatschap van VNG Gelderland is kosteloos voor regionale samenwerkingsverbanden, omdat het heffen van contributie anders zou betekenen dat gemeenten binnen een samenwerkingsverband twee keer bijdragen.

¹ Het RPW is een verplicht onderdeel voor alle regiogemeenten onafhankelijk van deelname aan de opgave Productieve regio.

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Jaarstukken 2022 en Begroting 2024-2027

Datum

4 mei 2023

Kenmerk

177082

Pagina

2 van 6

Beoogd effect

Door het sturen van een brief met daarin uw standpunt ten aanzien van de (concept) Jaarstukken en de (concept) Begroting, voert u uw controlerende taak uit.

Kader

- Wet gemeenschappelijke regelingen
- Gemeenschappelijke regeling Regio Arnhem-Nijmegen

Argumenten

Geen zienswijze naar voren brengen op de Jaarstukken 2022

In de Jaarstukken 2022 wordt op een heldere en juiste wijze de voortgang en verrichte activiteiten van de regionale samenwerking en de besteding van de budgetten door de Groene Metropoolregio verantwoord. Verder is in de gemeenschappelijke regeling vastgelegd dat een positief resultaat terugvloeit naar de deelnemende gemeenten. We kunnen er dan ook mee instemmen met het voorstel van het algemeen bestuur om het positieve resultaat over 2022 terug te laten vloeien naar de regiogemeenten. De jaarstukken geven dan ook geen aanleiding voor het indienen van een zienswijze.

Bijgevoegde zienswijze naar voren brengen op de Begroting 2024-2027

Vorig jaar werden we in de conceptbegroting voor 2023 geconfronteerd met een forse kostenstijging voor de regionale opgaven. Als redenen hiervoor werden toen gegeven het indexerende van de kosten, realistischer begroten, en overhevelen van werkzaamheden vanuit de gemeenten naar de regio, en extra inzet en nieuwe initiatieven.

In uw zienswijze heeft u vorig jaar aangegeven dat u zich kon vinden in de toename van de inwonerbijdrage vanwege inflatiecorrectie en realistischer begroten. Ook vond u de verhoging van de bijdrage als gevolg van de verplaatsing van taken van gemeenten naar de opgaven verdedigbaar vanuit het oogpunt van kostenefficiëntie.

U heeft echter toen ook aangegeven dat u meer moeite had met het stijgen van de inwonerbijdrage als gevolg van een toename van ambities – extra inzet of nieuwe taken – die niet werden gedekt door compensatie vanuit bijvoorbeeld de Provincie of het Rijk. Dit vanwege uw beeld dat de Groene Metropoolregio nog teveel ambitie heeft en daarin te weinig keuzes weet te maken. In uw zienswijze stelde u dan ook voor dat het budget voor de extra/ nieuwe taken uit de begroting werd gehaald en dat daarmee verband houdende taken anders werden gefaseerd/ geprioriteerd.

In de nu voorliggende begroting stijgt de inwonerbijdrage voor het regiobureau en de regionale opgaven voor een deel vanwege indexatie van de kosten. Gelijk aan vorig jaar stellen we u voor om hier mee in te stemmen. Voor de stijging van de inwonerbijdrage voor de Circulaire regio vanwege de RES kunnen we de middelen die we ontvangen van het Rijk op grond van de CDOKE-regeling aanwenden. Dit geeft daarom geen aanleiding voor het naar voren brengen van een zienswijze. Dat geldt tevens voor de andere in de onder *Inleiding* genoemde aanpassingen in de begroting.

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Jaarstukken 2022 en Begroting 2024-2027

Datum

Kenmerk

Pagina

4 mei 2023

177082

3 van 6

Instemmen met het voornemen van de Groene Metropoolregio om lid te worden van de VNG Gelderland

Zoals genoemd, moeten de raden van de regiogemeenten eerst om een zienswijze worden gevraagd voordat het algemeen bestuur kan besluiten om lid te worden van de VNG Gelderland². De VNG Gelderland behartigt in brede zin de belangen van alle Gelderse gemeenten, onderhoudt contacten met de landelijke VNG en andere instanties, en neemt zitting in besturen en commissies van die instanties. Door lid te worden stellen we VNG Gelderland in staat om de belangen van de Groene Metropoolregio als geheel te behartigen bij deze instanties.

We stellen u dan ook voor om in te stemmen met het voorstel van de Groene Metropoolregio om lid te worden van de VNG en hier een positieve zienswijze op te geven.

Kanttekeningen

Het laten terugvloeien van een positief jaarresultaat beperkt de wendbaarheid van de Groene Metropool regio om in te springen op nieuwe kansen en behoeften

We hebben als regiogemeenten afgesproken dat alleen vooraf in de regionale agenda opgenomen activiteiten worden uitgevoerd. Hier tekenen we tenslotte ook op in. Een eventueel positief resultaat vloeit daarom terug naar de regiogemeenten. Het komt echter soms ook voor dat lopende een begrotingsjaar blijkt dat zich belangrijke nieuwe kansen en behoeften voordoen. Om hiermee aan de slag te gaan moet dan eigenlijk door de achttien gemeenteraden een apart besluit worden genomen.

Een alternatief – voor een eventuele volgende keer – kan daarom zijn om het positieve resultaat van de jaarrekening in te zetten voor dergelijke kansen en behoeften. Dit is uiteraard niet in lijn met hetgeen is vastgesteld hierover in de gemeenschappelijke regeling.

Doorvertaling van de financiële effecten van het Bestuursakkoord en de Investeringsagenda op de financiële bijdragen van derden aan de regionale opgaven

In hoofdstuk 2 van de Begroting is opgenomen dat de Groene Metropoolregio, de Provincie en The Economic Board samen de potentie van de regio Arnhem-Nijmegen ten volle willen benutten en hiervoor hun krachten willen bundelen. Om deze samenwerking vast te leggen en vorm te geven is in februari 2022 een Bestuursakkoord gesloten met een looptijd van tien jaar. Door de drie partijen is tevens een gezamenlijke Investeringsagenda opgesteld. In deze Investeringsagenda staat opgenomen hoe de Groene Metropoolregio, de Provincie en de Board van plan zijn om bij te dragen aan de uitvoering van de gezamenlijke ambitie voor de regio.

In de Begroting is niet duidelijk aangegeven hoe dit in de begrotingen van de regionale opgaven doorwerkt. We willen het algemeen bestuur dan ook de suggestie meegeven om voortaan in de begroting een overzicht op te nemen van bijdragen van derden.

Draagvlak

Zoals ook beschreven in eerdere voorstellen over de Regionale agenda en Begroting, zijn er opgaven die op de regio afkomen die een aanpak vereisen die boven de lokale gemeenten uitstijgt. Deze opgaven hebben gevolgen voor inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties in onze gemeente. De opgaven en ambities voor onze regio zijn groot en veelomvattend, en vragen om een meer integrale besturing vragen. We kunnen deze opgaven als gemeente daarom niet alleen oppakken, al is het maar omdat we daar de middelen niet voor hebben.

Meedoen aan de regionale samenwerking/ de opgaven uit de Regionale agenda is zodoende noodzakelijk om meerwaarde te creëren voor de Renkumse samenleving. In dat opzicht zou er draagvlak voor het voorstel moeten bestaan.

² Zie artikel 31a van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Aanpak/Uitvoering

Na behandeling van dit voorstel, versturen we een zienswijzebrief aan het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio (zie *bijlage 6*) met daarin uw standpunt over de Jaarstukken 2022 en de Begroting 2023-2027. In deze brief nemen we ook uw standpunt over het lidmaatschap van de Groene Metropoolregio van de VNG Gelderland mee.

Communicatie

De Groene Metropoolregio verzorgt de communicatie rondom de Jaarstukken en de Begroting.

Financiële consequenties

Jaarstukken 2022

Zoals genoemd, wordt 2022 afgesloten met een positief resultaat van €320.957. Dit bedrag wordt naar rato van het aantal inwoners teruggestort aan de deelnemende gemeenten. Voor Renkum betreft dit eenmalig een bedrag van ca. €10.200. We stellen voor om het positieve rekeningresultaat in de Najaarsnota 2023 te verwerken.

Begroting 2024-2027

De inwonerbijdrage voor het regiobureau en de regionale opgaven wordt geïndexeerd vanwege het stijgen van de kosten. De stijging als gevolg van de indexatie bedraagt €0,50 per inwoner. Na vaststelling van de definitieve Begroting door het algemeen bestuur van de Groene Metropoolregio wordt het aanvullend benodigde budget opgenomen in onze Begroting 2024. De bijdrage aan de Groene Metropoolregio stijgt hierdoor voor Renkum met ca. €15.800 ten opzichte van 2023. Deze stijging wordt gedekt uit de stelpost loon- en prijsontwikkeling.

Wat betreft de verhoging van de inwonerbijdrage met €0,58 voor de Circulaire regio als gevolg van de RES, wordt in de Begroting voorgesteld om deze verhoging voorlopig te bekostigen vanuit de CDOKE-regeling van het Rijk. We stellen dan ook voor de bijdrage die we ontvangen vanuit deze regeling deels hiervoor in te zetten. Voor Renkum gaat het om een bedrag van ca. €18.300.

Juridische consequenties

WMO-aspecten

Gezondheid

Duurzaamheid

Effect op vermindering
regeldruk

} Geen/ niet van toepassing.

Alternatieven

Jaarstukken 2022

Wat betreft de Jaarstukken zijn er geen voor de hand liggende alternatieven.

Begroting 2024-2027

Het is mogelijk om een andere zienswijze op de Begroting 2024-2027 naar voren te brengen bij het algemeen bestuur. Hierin kunt u bijvoorbeeld aangeven dat u niet instemt met de verhoging van de inwonerbijdrage als gevolg van indexering en voor het uitvoeren van de RES. Ook kunt u aangeven niet in te stemmen met de voorgestelde aanpassingen in de Begroting over de RPW, Woondeal en het speerpunt bruisende binnensteden, krachtige kernen.

Wat betreft de indexering ondervindt echter ook de Groene Metropoolregio de gevolgen van de stijging van de kosten en wordt de indexering toegepast op basis van de methodiek

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Jaarstukken 2022 en Begroting 2024-2027

Datum

Kenmerk

Pagina

4 mei 2023

177082

5 van 6

Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen. Voor de uitvoering van de RES hebben we middelen beschikbaar vanuit de CDOKE-regeling van het Rijk.

Lidmaatschap VNG Gelderland

Het alternatief is om geen positieve zienswijze te geven over het lidmaatschap van de Groene Metropoolregio van de VNG Gelderland. Wordt de regio geen lid dan kan het ook niet profiteren van de eerder genoemde voordelen van dit lidmaatschap. Aan het lidmaatschap zijn verder geen kosten verbonden.

Bijlagen

1. Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (20-04-2023)
2. Jaarstukken 2022 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
3. Accountantsverslag 2022
4. Aanbiedingsbrief ontwerpbegroting 2024-2027 en lidmaatschap VNG Gelderland (20-04-2022)
5. Begroting 2024-2027 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen
6. Brief aan AB Groene Metropoolregio - zienswijze Renkum Jaarstukken 2022 en Begroting 2024-2027 (concept)

Onderwerp

Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen: Jaarstukken 2022 en Begroting 2024-2027

Datum

4 mei 2023

Kenmerk

177082

Pagina

6 van 6